

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Üldhariduskoolide kvaliteedi hindamine
Tallinna Prantsuse Lütseumi
hindamisaruanne

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

2025

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Üldosa	4
3. Hindamismeeskonna tagasiside kvaliteedikriteeriumite lõikes	6
3.1 Õppekavaarendus on kaasav, süsteemne ja tõenduspõhine.	6
3.2 Õppimise ja õpetamise protsessis arvestatakse iga õppija eripära ning toetatakse tema terviklikku arengut.....	8
3.3 Õppija arengu seire ja hindamine toetab kavandatud õpiväljundite saavutamist.	10
3.4 Kooli väärtused ja toimimise põhimõtted on kokku lepitud ja järgitud	12
3.5 Kooli juhtimine on koostööine, arengule suunatud ning kogukonnaga arvestav.....	14
3.6 Koolis on tagatud õppijate, õpetajate ja teiste kooli töötajate vaimne, sotsiaalne ning füüsiline heaolu	15
3.7 Koolis on väärtustatud ja tagatud õpetajate ning teiste kooli töötajate professionaalne areng. 17	
4. Täiendavad soovitusel (sh teistele osapooltele)	21
5. Soovituste kokkuvõte.....	22

1. Sissejuhatus

Üldhariduse kvaliteedi hindamise eesmärk on võimestada õppeasutusi iga õppija arengut toetava õpikeskkonna pideval ja tõenduspõhisel kujundamisel.

Üldhariduse kvaliteedi hindamine võimaldab koolil:

- analüüsida enda tegevusi ja arengut ning seda kokku lepitud kvaliteedikriteeriumite alusel. Analüüsi tulemusel selgitada välja peamised tugevused ja kitsaskohad ning kavandada nende põhjal parendustegevusi (**eneseanalüüsi aruanne**);
- saada valitud ekspertidelt tagasisidet õppeprotsessi ja koolikultuuri kvaliteedi kohta ning soovitusi selle arendamiseks (**hindamisaruanne**). Kasutada tagasiside tulemusi kooli parendustegevuste kavandamises ja strateegilises juhtimises.

Eneseanalüüsi aruanne ning hindamisaruanne on aluseks kooli **parendustegevuste kavale**, mis põhineb kooli eneseanalüüsis välja toodud parendustegevustel ja hindamismeeskonna poolt koostatud hindamisaruandes esitatud arenguvõimalustel ja soovitudel. Parendustegevuste kava arutatakse läbi hindamisprotsessi lõpus koos pidaja, ekspertide ja HAKA esindajaga ümarlaul. Arutelu tulemusena lepitakse kokku edasises tegevuskavas.

Hindamisaruande ülesehitus

Hindamismeeskond analüüsib oma aruandes kooli õppeprotsessi ja koolikultuuri kvaliteeti ning toob välja kooli tugevused ja arenguvõimalused koos soovitud **seitsme kvaliteedikriteeriumi lõikes**. Ekspertid ei hinda igale kriteeriumile vastavust, vaid keskenduvad kooli tugevuste ja kitsaskohtade tuvastamisele, et määratleda olulised arenguvajadused ja pakkuda soovitusi nende elluviimiseks kooli igapäevaelus.

Ekspertide hinnangu aluseks on kooli eneseanalüüs, hindamiskülastusel kogutud info ning muud tõendid.

Ekspertid toovad iga kriteeriumi analüüsi tulemusena välja potentsiaalsed kooli arengut **kõige enim mõjutavad järeldused järgnevalt**:

- **Tugevused** on tõenduspõhiselt välja toodud uuenduslikud lahendused ja läbimõeldud tegevused, mis on andnud soovitud paremaid tulemusi ja lisandväärtust õppija arengu toetamisel.
- **Arenguvõimalused** on analüüsist tulenevad kitsaskohad ehk need valdkonnad, kus koolil on olnud raskusi eesmärkide täitmisel ja/või kvaliteedi edendamisel, ning kus on potentsiaali märkimisväärseks arenguks ja täiustamiseks.
- **Soovitused** (tugevuste ja arenguvõimaluste kohta) on tõenditel põhinevad juhised, mis aitavad koolil ületada kitsaskohti ning säilitada ja arendada edasi oma tugevusi. Oluline on fokuseerida soovitudele, **millel on suurim mõju kooli arengule**. Probleemide korral, mis ei tulene koolist ja mida kool ise ei saa lahendada, esitatakse soovitud eraldi **täiendavate soovitude osas** aruande lõpus ning suunatakse vastavatele asjatundjatele või vastutajatele, näiteks kooli pidajale. Lisaks võib märkimisväärsete kitsaskohtade puhul hindamismeeskond soovitada koolile osalemist ülikoolide poolt pakutavates arendusprogrammides.

Kvaliteedihindamise protsess loob seega raamistiku kooli tõenduspõhiseks ja pidevaks arenguks, võimaldades toetuda oma tugevustele ja ületada kitsaskohti, et pakkuda õppijatele parimat võimalikku õpikeskkonda.

2. Üldosa

Hindamismeeskond

HAKA moodustatud ja kooliga kooskõlastatud hindamismeeskonda kuuluvad järgmised haridusvaldkonna eksperdid:

Ain Tõnisson	üldhariduse ekspert, meeskonna esimees; Tartu Tamme Gümnaasiumi direktor
Raili Sirgmetts	haridusvaldkonna ekspert, Rakvere Ametikooli õppekvaliteedi ekspert, endine Väike-Maarja Gümnaasiumi direktor
Marget Privits	haridusvaldkonna ekspert; endine Haridus- ja Teadusministeeriumi järelvalve peaeexpert; endine Vändra Gümnaasiumi direktor
Helin Semilariski	üldhariduse ekspert, PhD, Miina Härma Gümnaasiumi õpetaja

Hindamisprotsessi kirjeldus

Antud peatükis kirjeldab hindamismeeskond lühidalt hindamisprotsessi, sh annab tagasiside koolipoolsele eneseanalüüsi läbiviimise protsessile.

Ekspertide hinnang kooli eneseanalüüsi protsessile

Osalemine üldhariduse kvaliteedi hindamisel oli Tallinna Prantsuse Lütseumi initsiatiiv. On hästi mõisteta, et kool võttis eneseanalüüsi tõsiselt. Koolipere kaasatus oli väga hea – toimusid fookusgruppide intervjuud õpetajate, õpilaste ja vanematega. Õpetajate kaasatus asjakohasele küsimustikule vastamisel oli kõrge (77%). Eneseanalüüsi koostamise juhtmeeskonnas osalesid kõik soovijad. Kaheteistkümneliikmeline juhtmeeskond pidas mitmed koosolekud, kus püstitati vaadeldavad küsimused, arutati tõendite üle ning kooskõlastati erinevate autorite sõnastused.

Ekspertide üldine hinnang eneseanalüüsi aruande tõenduspõhisusele.

Kooli eneseanalüüsi tekst on üles ehitatud tõenduspõhiselt -- tekstis ei ole põhjendamata väiteid. Võib isegi öelda, et mõnel juhul on tõendite puudumisel või üksikute kriitiliste tõendite olemasolul olnud pigem ettevaatlikud ütleva, et asjad on hästi. Sama ettevaatlikud olid ka vestlused. See annab võimaluse nii käesolevas hindamisaruandes kui koolis arutada, kas kõik kitsaskohad ja nendele vastavad parendusettepanekud on prioriteetsed. Kool on püstitanud hulk parendustegevusi, kõige jaoks ei pruugi olla jaksu ja tasub tõsiselt kaaluda, kas kõik seireplaanid on hädavajalikud.

Muud asjakohased tähelepanekud.

Tallinna Prantsuse Lütseumi eneseanalüüs on kirjutatud selges ja heas eesti keeles. Eneseanalüüs on aus vaade kooli hetkeseisule ja arengule.

Lühike ülevaade hindamiskülastusest.

Hindamiskülastus Tallinna Prantsuse Lütseumi toimus 19.-20.03.2025. 2-päevase külastuse jooksul vesteldi kooli töötajate, õpilaste, hoolekogu ja pidaja esindajatega.

Hindamiskülastus oli kooli poolt hästi ette valmistatud, kõik sihtrühmad olid lahkelt nõus infot jagama ning muudatustele reageeris kool väga operatiivselt, nt leiti haigestunud õpilasele kiirelt asendaja. Koolikülastuse raames toimus ka kooli õpikeskkonnaga tutvumine, mille jooksul oli hindamismeeskonnal võimalik näha kooli ruume, külastada tunde ning tutvuda personaliga.

Koolikülastuse ajal toimunud vestlused olid ausad ja otsekohesed. Koolikülastus kinnitas eneseanalüüsis toodut või õigupoolest isegi lükkas ümber mõned eneseanalüüsist tulenevad uurimiskohad.

Täname kooli, et saime lähedalt vaadata ühe väga hea kooli igapäevatööd!

Aruande valmimisega seotud kuupäevad.

HAKA esitas esmase aruande koolile tutvumiseks 06.05.2025.

Koolil ei olnud aruandele täpsustusi ega kommentaare.

Hindamismeeskond esitas lõpparuande HAKAle 16.05.2025.

3. Hindamismeeskonna tagasiside kvaliteedikriteeriumite lõikes

Hindamisvaldkonna „Õppija arengut toetav õppimine ja õpetamine“ kriteeriumid:

Kriteerium 1: Õppekavaarendus on kaasav, süsteemne ja tõenduspõhine.

Kriteerium 2: Õppimise ja õpetamise protsessis arvestatakse iga õppija eripära ning toetatakse tema terviklikku arengut.

Kriteerium 3: Õppija arengu seire ja hindamine toetab kavandatud õpiväljundite saavutamist.

Hindamisvaldkonna „Koostööle ja arengule suunatud koolikultuur“ kriteeriumid:

Kriteerium 4: Kooli väärtused ja toimimise põhimõtted on kokku lepitud ja järgitud.

Kriteerium 5: Kooli juhtimine on koostööne, arengule suunatud ning kogukonnaga arvestav.

Kriteerium 6: Koolis on tagatud õppijate, õpetajate ja teiste kooli töötajate vaimne, sotsiaalne ning füüsiline heaolu.

Kriteerium 7: Koolis on väärtustatud ja tagatud õpetajate ning teiste kooli töötajate professionaalne areng.

3.1 Õppekavaarendus on kaasav, süsteemne ja tõenduspõhine.

Suunised

1. Õppekava arendatakse eesmärgi- ja väärtuspõhiselt. Protsessi on kaasatud õppijad, kooli töötajad ja teised oluliste osapoolte esindajad ning nende roll õppekavaarenduse protsessis on selgelt määratletud.
2. Õppekava arendamisel tagatakse õppekava erinevate osade omavaheline sidusus ja õppijakeskne lähenemisviis.
3. Õppekava analüüsitakse ja parendatakse regulaarselt, arvestades rakendamise käigus kogutud tõendeid ning õppeprotsessis kasutatud praktikaid. Sealhulgas võetakse analüüsimisel aluseks tõenduspõhist informatsiooni nagu näiteks:
 - kooli õppijate eripära;
 - õppekava rakendamisel ilmnenu kitsaskohad ja arenguvajadused;
 - erinevate osapoolte (õppijad, õpetajad, hoolekogu; vanemad, pidaja, sõltumatud eksperdid) tagasiside;
 - muudatused ümbritsevas keskkonnas ja tulevikuvajadused;
 - teadusuuringute tulemused.

Analüüs

Tallinna Prantsuse Lütseum on **väga selge eripäraga kool** – humanitaarained ja kooli väärtustatud õppimistahe, hoolivus ning kultuurihuvi on õppekavas kirjas eesmärgina, aga, olulisem veel, näha ka rakenduslikul tasemel. Koolis on suur keeleõppe osakaal ning märkimisväärsel ja läbimõeldud hulgal ettevõtmisi kultuurihuvi arendamiseks. Seejuures annavad õpilaste edasised valikud (nt suur hulk jätkajaid meditsiiniõpingutes) ning head riigieksamite tulemused kinnitust, et ka kogu ülejäänud õpe on väga kvaliteetne.

Õpilaste koormus on võrreldes kohustusliku riikliku õppekavaga suur (põhikoolis koduste tööde maht ning kultuuritestid ja teised kultuuriga seotud ettevõtmised, gümnaasiumis kohustuslikud kursused). Hästi iseloomustab olukorda hindamismeeskonna vestlus õpilastega, kus küsimusele koormuse kohta vastati: “saame hakkama” ja kokkuvõtvale küsimusele vajadustest vastati: “tahaks puhata”. Gümnaasiumiõpilased rõhutasid just 11. klassi suurt koormust ning kontrolltööde kuhjumisi. Kool on koormust vähendanud õppeainete lõimimisega ning seda protsessi on mõistlik jätkata -- hindamiskomisjon teeb ettepaneku võtta enda tegevuse aluseks eelkõige üldpädevuslikud, ainevaldkondlikud ning ainealased suuremad eesmärgid ning sel juhul ei pea riikliku õppekava iga üksik õpitulemus olema liigselt tähtsustatud. Viimaste aastate jooksul on õpilaste, õpetajate ja vanemate sõnul koduste tööde maht vähenenud. Kooli muutunud põhimõtteid kajastab hästi ühe õpetaja vestlusel öeldu: “varem olid õpilased võimekamad, aga õpilaste aktiivsus on mujal tõusnud, peame kohanduma”. Tasub õpilaste koormust hoida fookuses.

Koos õpilaste koormusega tasub üle vaadata ka õpetajate ning juhtkonna koormus. Kool on ühe parendustegevusena kirjeldanud **seire- ja analüüsisüsteemi väljatöötamist lõimitud ainete õpitulemuste saavutatavuse hindamiseks**. Hindamismeeskond kahtleb, kas sellist süsteemi on jaksu ülal pidada. Ei ole põhjust kahelda Tallinna Prantsuse Lütseumi õpetajate südametunnistuses ja ekspertsuses teha enda tööd hästi ja seda hinnata.

Kool toob eneseanalüüsis välja **raskused koostööaja leidmisega**. Ühe lahendusena nähakse nädalakava muutmist, et tekiks regulaarsed koostööajad. Samas tuuakse ka välja, et õppekava ainevaldkondlik arendustöö on ebaühtlane. Hindamiskomisjon näeb, et ühise aja leidmine igasse nädalasse võibki olla keeruline ja täitumatu ülesanne ning soovib kaaluda (mitmed järgnevatest on eneseanalüüsis kirjeldatud): a) iseseisva õppe päevade laiemat kasutust, et pidada olulisi arutelusid; b) arendamise ajakava ühtset kokkuleppimist; c) konkreetseid tähtaegu neile tööühmadele, kes ei ole seni hästi panustanud õppekava arendamisse; d) IT-lahenduste kasutamist arendusideede korjeks.

Vestlustest koolipere ning koolipidajaga tuli välja, et kool arendab enda õppekava ning õppekorraldust kõiki asjaolusid põhjalikult kaaludes. Ei tormata suurte loosungite lehvides ja **uusi arendusi tuuakse sisse andes osapooltele aega muutustega harjumiseks**. See on taganud hea informeerituse ning säilitanud töörahu ja kõrge motivatsiooni.

Teisalt peavad kooli õppekavasse kuuluma ka **ainevaldkonnakavad** (PRÕK § 24 lg 5 ja lg 7, GRÕK § 19 lg 5) ning eneseanalüüs lk 6 toob välja, et osad ainekavad on uuendamata. Seda protsessi tuleb kindlasti jätkata.

Eneseanalüüs ning vestlused andsid kindlust, et **osapoolte kaasatus õppekava arendamisel on väga hea**, seda alates juba väärtuste sõnastamisest. Nii õpetajad, õpilased kui vanemad on eneseanalüüsi raames tehtud intervjuudes välja toonud, et õpilaste roll õppekavaarenduses võiks olla veelgi suurem. Sellist valmisolekut on kindlasti mõtet ära kasutada, sest õpilaste kaasamine aitab paremini nende vajadustega arvestada ning kaasatus tõstab õppimise motivatsiooni.

On kiiduväärt, et nii kooli arengukavas 2021-2025 püstitatud kui ka eneseanalüüsis püstitatud kooli **õppekava arendamise eesmärgid ja kitsaskohad-parendustegevused on väga selged ja konkreetsed**. See näitab kooli kollektiivi head tööd ja annab suurepärase aluse järgnevatele sammudele.

Järeldused

Tugevused ja soovitused

- Tallinna Prantsuse Lütseum on **väga selge eripäraga kool**, kooli väärtustatud õppimistahe, hoolivus ning kultuurihuvi on selgelt näha rakenduslikul tasemel.
- Õppekava rahulikus tempos ja **läbimõeldud arendamine ja rakendamine** annab kõigile osapooltele töörahu. Koolil tasub jätkata senise **hea kaasamispraktikaga**.

Arenguvõimalused ja soovitusel

- Kool on viimastel aastatel õpilaste koormust läbi õppeainete lõimingu vähendanud, kuid **õpilaste koormus on siiski suur**. Just selles kohas võib olla õpilaste õppekavaarendusse kaasamise tulu kõige suurem, sest nad oskavad kirjeldada enda vajadusi ja ei ole põhjust kahelda õppimistahtes.
- **Tasub otsida võimalusi koostööajaks**. Hindamismeeskond soovitab alustada vähehaaval, et leida üles tarvilik ja piisav muutus õppekorralduses.
- **Osad ainevaldkonnakavad on uuendamata**. Soovitame jätkata ainevaldkonnakavade arendusega, vajadusel seades konkreetseid tähtaegu ja kaasates ülikoolide spetsialiste.

3.2 Õppimise ja õpetamise protsessis arvestatakse iga õppija eripära ning toetatakse tema terviklikku arengut

Suunised

1. Iga õppija eripära arvestamise ning tema tervikliku arengu toetamise põhimõtted on kokku lepitud, sh määratletud kooli õppekavas.
2. Põhimõtete rakendamist seiratakse ja analüüsitakse regulaarselt ning kavandatakse vajadusel parendusi nii õppe sisus ja meetodites kui ka õppekorralduses.
3. Õpetajad kavandavad ja kohandavad õppetegevusi koostöös, lähtudes teaduspõhistest meetoditest, mis võtavad õppeprotsessis arvesse õppijate eripära. Õpetajad loovad võimalused selleks, et õppimine oleks võimetekohane pingutus igale õppijale. Koolis toetatakse individuaalsete õpiteede kujunemist, mis on suunatud iga õppija tervikliku arengu toetamisele, arvestades tema huvisid ja võimeid.
4. Iga õppija (sh üldtoe õpilaste) vajadusi on õppeprotsessis märgatud, õppijate tõhusaks kaasamiseks on loodud ja rakendatud võimalused õppekorralduses ja õppekeskkonnas koostöös koolipidajaga. Hariduslike erivajadustega õppijate toe (tõhustatud ja eritoe) rakendamine on tulemuslik.
5. Õpetajad kaasavad õpilasi õppeprotsessi kujundamisse viisil, mis suunab neid oma õppimise eest vastutust võtma ning kujunema ennastjuhtivaks õppijaks. Kool väärtustab vanema ja/või hooldaja rolli õppija arengu toetamisel ning loob võimalused selleks, et vanem ja/või hooldaja osaleks selles protsessis vastutustundliku partnerina.

Analüüs

Õppija eripäraga sh **haridusliku erivajadusega arvestamise ning arengu toetamise põhimõtted** on selgesti kirjeldatud õppekavas, sõnastatud on õpetajate sh klassijuhataja roll eripära märkamisel ja toetamisel ning individuaalse lähenemise võimaldamine õppijatele. Vajadust valdkonna parendamiseks, õppija ennastjuhtivuse toetamiseks ja koostöö tõhustamiseks on selgelt mõistetud (eneseanalüüs lk 16). On kiiduväärne, et õpetajad pakuvad oma initsiatiivil personaalset juhendamist ja tuge.

Koolis rakendatakse erinevaid meetmeid (nt üldine, tõhustatud ja eritugi) individuaalse arengu toetamiseks ning neid on kirjeldatud kooli õppekavas (TPLi õppekava üldosa lk 14–16). Toe vajaduse

ilmnemisel avab klassijuhataja e-koolis **õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi** (TPLi õppekava üldosa lk 15). Eneseanalüüsi koostajate hinnangul ei ole õpetajad arengukaartide täitmist omaks võtnud, sh neil jääb puudu oskustest ja ajast (eneseanalüüs lk 16). Hindamismeeskonna vestlustel eelpool välja toodu kinnitust ei saanud. Hindamismeeskonna vestlusel kooli esindajatega tõid klassijuhatajad välja, et vajadusel saavad nad individuaalse arengu jälgimise kaardi avamiseks ja koostamiseks abi kaasava hariduse koordinaatorilt. Hindamismeeskonna läbi viidud vestlusel kinnitasid vanemad, et on vajadusel saanud kiiret abi lapsele individuaalse õppekava koostamisel.

Õpilaste **terviklikku arengut toetatakse** ja tunnustatakse. Lisaks akadeemilistele saavutustele tunnustatakse õpilasi ja õpetajaid **kooliellu panustamise** eest. Olümpiaadidel, võistlustel, konkurssidel kooli edukalt esindanud õpilasi ja kooliellu (nt huvitegevusse) panustajaid tunnustatakse direktori käskkirjaga (eneseanalüüs lk 21).

Tunnustamist on väärt, et käesolevast õppeaastast alates **katsetatakse koolis eesti keelest erineva emakeelega õpilaste diferentseeritud õpetamist ainetundides**. Vestlusel tugispetsialistidega toodi välja, et LAK-õppe (lõimitud aine- ja keeleõpe) rakendamine (lõimitud aine- ja keeleõpe) on alles algusjärgus ja vajab tõhustamist. Hindamismeeskond soovib tutvuda Eesti Keele Instituudi poolt pakutavate lõimitud aine- ja keeleõppe metoodika koolitustega ning tutvuda keelekümbuskoolide praktikaga.

Andekate õpilaste toetamise põhimõtted on kirjeldatud õppekavas (TPLi õppekava üldosa lk 16). Lisaks on õppekava üldosas sõnastatud, kes vastutavad andekate ja motiveeritud õpilaste lisajuhendamise ja toetamise eest. **Kool väärtustab andekate ja motiveeritud õpilaste toetamist**. Ühe arengukohana on kool välja toonud vajaduse paremini läbi mõelda, kuidas suunata andekaid õpilasi oskusi ja teadmisi arendama oma lähimas arengutsoonis (mitte ainult võistlustel, vaid ka igapäevases õppes). Näiteks on ühe võimalusena välja pakutud kaasõpilaste mentorlus, mida rakendatakse hetkel pedagoogika valikkursuse raames (eneseanalüüs lk 13).

Põhimõtete rakendamist seiratakse ja analüüsitakse regulaarselt ning kavandatakse vajadusel parendusi nii õppe sisus ja meetodites kui ka õppekorralduses (diferentseeritud õpetamine ainetunnis, vajaduspõhised lisatunnid, koduõppe võimaldamine, õpitulemuste arutelud kooliastmeti (eneseanalüüsis lk 14, 15). Järgmise sammuna tuleks uurida, kas uue õppekava kehtestamine on vähendanud kodutööde hulka (eneseanalüüs lk 20). Hindamismeeskonna vestlustel erinevate osapooltega kinnitati, et kodutööde hulk on vähenenud.

Hindamismeeskond soovib diferentseerida **kultuuritestide** õppematerjale, mida on väga hästi juba rakendatud materjali Demokraatia ja dikatuuri juures.

Tunnustust on väärt, et koolil on dokumenteeritud **arenguvestluse kord** koos võimalike näidisküsimustega (arenguvestluse kord). Arenguvestluse korras on välja toodud, et arenguvestlused toimuvad kord õppeaastas ning põhikooliõpilaste arenguvestluses osaleb ka vanem.

TPL-i töötajad on väga head märkajad, kuid resurssi puudusest tingituna ei pruugi kõik abi saada. Vestlusel õpetajate ja tugispetsialistidega räägiti, et kõik tugispetsialisti teenust vajavad õppijad toetust ei saa, kuna **tugispetsialistid on koormatud**. Vestlusel tugimeeskonnaga toodi välja, et tuge vajavate õpilaste hulk on kasvanud ning tugitöötajate arvu oleks vaja suurendada.

Järeldused

Tugevused ja soovitused

- Tallinna Prantuse Lütseumi **tugimeeskond toimib väga hästi**. Kasvava töömahu tõttu tuleks kaaluda võimalust suurendada tugimeeskonda või suurendada olemasolevate töötajate kaasatust.
- Koolis rakendatakse erinevaid **meetmeid õpilase individuaalse arengu toetamiseks**, sh toimuvad regulaarsed arenguvestlused.
- Kool **väärtustab andekate ja motiveeritud õpilaste toetamist**. Eneseanalüüsist lähtudes kasutatakse koolis erinevaid viise, kuidas andekaid õpilasi toetada, näiteks pedagoogika kursuse õpilased on mentoriks põhikooliõpilastele.

Arenguvõimalused ja soovitused

- Kooli õpilased sooritavad neljal korral õppeaastas 6-minutilise kultuuritesti ning õppematerjal on lisatud kooli veebilehele (kultuuritest). Hindamismeeskond soovib **diferentseerida õppematerjali vastavalt kooliastmele**.
- LAK-õppe rakendamine vajab tõhustamist. **LAK-õppe juurutamisel** soovime tutvuda teiste koolide hea praktikaga sh LAK-õppe korraldamisega nt. Tallinna Ühisgümnaasiumis, Tallinna Mustjõe Gümnaasiumis, Tallinna Mahtra Põhikoolis, Vabaduse Koolis.

3.3 Õppija arengu seire ja hindamine toetab kavandatud õpiväljundite saavutamist.

Suunised

1. Koolis on süsteemselt ja koostöiselt läbi mõeldud, kirjeldatud ja ellu rakendatud õppijate arengu seire, õpitulemuste ja -väljundite saavutamise hindamise viisid ja meetodid, mis toetavad iga õppija edasijõudmist.
2. Koolis rakendatakse tagasisidestamist ja hindamist, mis on suunatud õppija arengu ja edusammude toetamisele ning õppimise innustamisele. Õppijatega on kokku lepitud õpieesmärgid ja hindamise kriteeriumid.
3. Õppe sisu ja meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid on tihedalt seotud ja omavahel kooskõlas, toetades valdkondlike õpitulemuste ja üldpädevuste (kavandatud õpiväljundite) saavutamist.
4. Õppija arengu pideva seire ja hindamise kaudu saadud informatsioon on aluseks õppimise ja õpetamise täiustamisele koolis.

Analüüs

Eneseanalüüsi alusel (lk 24) on õppekavas, hindamisjuhendis, ainekavades ja esimese tunni kirjelduses **kehtestatud hindamispõhimõtted**. Hindamispõhimõtete **rakendamine koolis on ebaühtlane** ja seda tõendab osapoolte rahulolematus. Näiteks vanemad ja õppijad soovivad täpset, mõistetavat ja arusaadavat hindamist. Samuti soovivad vanemad individuaalset läbimist, mis toetaks õppijate motivatsiooni ja enesehinnangut (eneseanalüüs lk 25). Vastukaaluks on õpetajad mures ülehindamise ja motiveerimisega hinnetega „4“ ja „5“ (eneseanalüüs lk 25).

Kooli ainekavadest selgub, et **õpitulemuste hindamine on hästi kirjeldatud** võõrkeele ainekavades, kus lähtutakse hindamisel keeleoskustasemete süsteemist ja hindamine on seotud õpitulemuste saavutamisega läbi oskustasemete. Näiteks kursuses inglise keele akadeemiline kirjutamine (C1 tasemel) on formuleeritud kokkuvõtva hindamise oskustase ja hindamismeetod ning määratud on hindamise aeg ning sisuline maht. Samas on gümnaasiumiastme bioloogia I kursuse hindamine väga üldine, kus räägitakse koondhinnetest, mida mõjutavad õppetükkide kohta tehtavad kontrolltööd.

Vestlusel gümnaasiumiastme õpilaste ja vanematega märgiti, et **informatsioon hindamise kohta on viimastel aastatel muutunud õigeaegseks, selgeks ja arusaadavaks**. Õppijatel on informatsioon hindamise sisu, meetodite, toimumisaja ning järelevastamise kohta. Eeltoodut kinnitavad ka e-kooli väljavõtted esimese tunni kirjeldustest. Õpetajad on autonoomsed ja hindamisel, sh kokkuvõtval hindamisel on kasutusel erinevad viisid, mida kinnitasid kooli poolt esitatud väljavõtted e-päevikust.

Ainekavades on häid näiteid, kus **õpitulemused, õppesisu ja -meetodid ning hindamismeetodid on omavahel kooskõlas ja toetavad üldpädevuste saavutamist**. Näiteks läbivalt on ainekavades väljatoodud digipädevuse ja õpipädevuse arendamine. Üldpädevuste saavutamist toetatakse ka õppesisu ja -meetodite ning lõimingute kaudu, näiteks suhtluspädevuse arendamine eesti keele 6. klassi ainekavas. Õpitulemused on ainekavades sätestatud aga sageli ei selgu seos hindamisega, mida kirjeldatakse väga üldiselt. Hindamisjuhendi (lk 3) järgi hinnatakse üldpädevuste saavutatust HARNO üldpädevustestide tulemuste alusel. Hindamismeeskond soovib **valdkonnapädevused** ja nende saavutamine sätestada valdkonnakavades või lõimingutena.

Hindamisjuhendis on **väga selge hindamise korraldus ja hinnete ning hinnangute süsteem**. Ainekavades on aga õpetajad kasutanud väga erinevaid mõisteid. Näiteks jooksev hindamine, protsessi hindamine, kujundav hindamine, eristav hindamine, numbriline hindamine, koondhinded, kokkuvõtvad hinded.

Hindamisjuhendi alusel (punkt 36) annab õpetaja õpilastele teada hinnatava õpiülesande sisu, selle täitmise aja, hindamise meetodi, vahendi või viisi, samuti hindamiskriteeriumid ehk – mudeli üldjuhul e-kooli kaudu. Kuigi ainekavades ja esimese tunni kirjeldustes on ebaühtlust, siis enamasti **on kirjeldatud õpiülesande sisu, täitmise aega, hindamise meetodeid, vahendeid või viise. Hindamiskriteeriume** ainekavades ja esimese tunni kirjeldustes ei leidnud. Hindamiskomisjon soovib, hindamise kommunikatsiooni parendamiseks ja hindamise sisu üheseks mõistmiseks, **siduda õpitulemused ja hindamismeetodid hindamiskriteeriumitega**. Hindamiskriteerium on õpitulemuse täpsem kirjeldus ning annab õpilasele ja vanemale täpsemat teavet õpitulemuse hindamise mahu ja taseme kohta. Nii mõnigi hinde vaidlustamine jääb olemata. Hindamiskriteeriumid koos õpitulemustega on võimalik koolil kirjeldada rakendatud tunnikirjeldustes või ainekavades.

Koolis rakendatud **diagnostiline hindamine** (hindamisjuhend lk 2) **toetab õppija arengut**, sest oluline on hetketaseme määramine, mis aitab õppijat koos õpetajaga edasiste eesmärkide seadmisel. Diagnostilise hindamise rakendamine on kirjeldatud ainekavades, näiteks ainekava kunstiajalugu 8.klass. Samuti toetab õppija arengut **õppijate kaasamine hindamisprotsessi**. Siin on enesehindamise näiteks õpilaste poolt koostatud käitumise ja hoolsuse eneseanalüüsid, mida tagasisidestavad klassijuhatajad. Õppija arengut toetab ka **järelevastamise kord** (hindamisjuhend lk 6), mis loob õppijale võimaluse pärast puudumist saavutada õpitulemused. Vestlusel õppealajuhataja ja õpetajatega selgus, et järelevastamise korral on kitsaskohad: ei sooritata töid õigeaegselt ja soov tulla kohe järelevastamisele; abivahendite kasutamine; õpetaja paindlikkus. Vanemad toetasid järelevastamise korda ja selgitasid, et klassijuhataja jälgib õpitulemusi ja osalemist õppetöös ning selgitab õppijale ja vanemale variante järelevastamiseks.

Eneseanalüüsis (lk 25) on märgitud, et õpetajad püüavad õppija arengut tagasisisestamisega toetada, kuid suure õpilaste arvu tõttu on see keeruline. Gümnaasiumiastme õpilastega vestlusel aga märkisid õpilased, et **õppijad on õpetajate tagasisidega rahul**. Nad selgitasid, et pärast kontrolltööd teeb õpetaja kokkuvõtte üldiste tähelepanekute kohta kogu klassile ja seejärel on võimalik õpilastel saada personaalset tagasisidet. Samas vestluses **II ja III kooliastme õpilastega toodi välja, et tagasisidet võiks olla rohkem**.

Õppimise ja õpetamise täiustamiseks vajalikku teavet saab kool üleriigiliste eksamite, tasemetööde, rahvusvaheliste testide ja kooli eksamite tulemustest. Täiendavalt korraldab kool õppijate

arenguseiret rahuloluküsitluste, koolisest tasemetööde ning ülekooliliste testide kaudu (eneseanalüüs lk 26). Koolis saadud hinnete ja üleriigiliste eksamite, tasemetööde, rahvusvaheliste testide tulemuste positiivset trendi (eneseanalüüs lk 26-28, HaridusSilm) ja osapoolte rahulolu hindamisega toetavad **koolis planeeritud parendused hindamispõhimõtete rakendamisel**.

Järeldused

Tugevused ja soovitused

- Koolis on süsteemselt **läbimõeldud hindamise põhimõtted**. Õpilaste eelteadmiste ja oskuste taseme määramiseks kasutatakse **diagnostilist hindamist**, mis toetab õppijat ja õpetajat eesmärkide seadmisel.
- Ainekavades on **kirjeldatud üldpädevuste arendamine ja lõimingud**.
- Õppijad **analüüsivad regulaarselt oma käitumist ja hoolsust**.

Arenguvõimalused ja soovitused

- Hindamise kommunikatsiooni parendamiseks ja hindamise sisu üheseks mõistmiseks soovitame **õpitulemusi ja hindamismeetodeid siduvad hindamiskriteeriumid** sätestada trimestri või kursuse tunnikirjelduses või ainekavas.
- **Valdkonnapädevused ja nende hindamise** soovitame esitada valdkonnakavades või lõimingutena.
- Soovitame jätkata planeeritud **parendustega hindamispõhimõtete rakendamisel**, nt õpetajatele hindamiskoolitused: hindamise optimeerimine, õppija arengut toetav hindamine.

3.4 Kooli väärtused ja toimimise põhimõtted on kokku lepitud ja järgitud

Suunised

1. Õppijad, kooli töötajad, kooli hoolekogu ja vanemad ning kooli pidaja on kaasatud kooli väärtuste ja toimimise põhimõtete kokku leppimisse ja uuendamisse. Kooli väärtused ja toimimise põhimõtted loovad aluse õppija terviklikku arengut toetava õpikeskkonna loomisele.
2. Õppijad ja kooli töötajad on väärtused läbi mõtestanud ja järgivad neid kooli igapäevaelus. Kooli juhtkond on väärtuste kandmisel eestvedaja ja eeskuju nii koolis kui ka väljaspool kooli.
3. Koolis analüüsitakse ja hinnatakse süsteemselt väärtuste rakendamist õppimise ja õpetamise protsessis, õpetajate ja õppijate vahelistes suhetes, kooli töötajate koostöös, otsuste vastuvõtmisel, parendustegevuste kavandamisel.

Analüüs

Kool on **sõnastanud enda väärtused — õppimistahe, hoolivus, kultuurihuvi — selgelt**, osapooltel on lihtne aru saada, mida need tähendavad. Väärtusi on parasjagu ning need toovad kooli omapära hästi välja. Hea näitena selgusest võib tuua hindamismeeskonna vestluse gümnasistidega, kus õpilased mitte ainult ei nimetanud kokkulepitud väärtusi, vaid analüüsisid neid ka kooli igapäevaelu mõttes.

Koolil on tähelepanuväärselt **suur hulk tegevusi õppimistahte ja kultuurihuvi edendamiseks**. Neid on kirjeldatud eneseanalüüsis (lk 30), aga eelkõige kultuurihuvist räägivad ka koolimaja kunstiga

kaetud seinad. Suurepärane näide ühiskonnas toimuva ning kunsti sidumiseks on molbert, millel olev repro suhestub ühiskonnas parasjagu toimuvaga.

Eneseanalüüs kajastab, et hoolivus ilmneb igapäevases koolielus (lk 30). Vestlused erinevate osapooltega lubavad seda kinnitada, **õpilastest tõesti hoolitakse**. Esile tõsteti klassijuhataja väga suurt rolli ning kooli tugimeeskonna sisukat tööd, aga ka, et küllalt väikeses koolis on lihtsam tähelepanu hoida kõigil õpilastel ning õpetajad ja õpilased on koos mitu aastat. Mõneti äärmuslikuks aga kõnekaks näiteks võib pidada koolipidaja sõnu, et Tallinna Prantsuse Lütseumi töö kohta ei tehta kaebusi.

Samas toob eneseanalüüs välja, et hoolivuse ja õppimistahtega on probleeme nii õpilaste (lk 31, 32) kui ka õpetajate (lk 32) seas. Õpetajad ütlevad (lk 31), et õpilaste õppimistahte põhineb sageli välisel surveel. Eneseanalüüsis (lk 31) tuuakse välja mitmed õpetajad, kes ei leia aega ja motivatsiooni õppimiseks. Näitena võib tuua ka vestlustel kõlanud kehva hoolimist koolimaja ruumidest. Need näited on mõneti vastandlikud hindamismeeskonna nähtule, aga hindamismeeskond veetis koolis lühikest aega ning kooli eneseanalüüsi murelik toon võib olla õigustatud. Arvestades asjaoluga, et **õpetajad on õpilastele eeskujuks, ka hoolimises ja õppimises**, tasub kaaluda, kas juhtkonnal on asjakohane kutsuda üles mõnesid kolleege eneseanalüüsile. Nendel juhtudel, kus küsimus ei ole õppimistingimustes vaid suhtumises õppimisse ning hoolivusse. Hindamismeeskond toetab eneseanalüüsi parendustegevust uurida õpilastelt vähese õppimistahte põhjuseid.

Vestlustest tuli välja, et eelkõige peredest tuleb kaasa **hirm eksimisse**. Vanematel võib olla liigselt survega seotud uskumusi. Olukorra teevad keerulisemaks nii esimesse klassi kui gümnaasiumisse astumise vastuvõtuprotsess, kus õppimise tulemused on paratamatult väga olulised, ning ka ajalooline väga tugeva kooli taust. Õppimistahte rakendamine võib nõuda konsultatsioone vanematega ning tähelepanu koolipoolsele kommunikatsioonile. Viimane on sõnastatud ka parendustegevusena eneseanalüüsis.

Kool on eneseanalüüsis sõnastanud kitsaskohad ja parendustegevused. Kindlasti tasub **tegutseda mentorsüsteemi ning väärtustealase kommunikatsiooniga**. Küll aga tasub kaaluda, kas on jaksu tegeleda väärtuste rakendamise mahuka hindamisega ning kuivõrd õpetajate õppimistingimuste parandamine aitab kaasa õppimistahte suurenemisele.

Järeldused

Tugevused ja soovitused

- Koolipere on sõnastanud **selged väärtused, neid teatakse ja nende järgi elatakse**.
- **Õpilastest hoolitakse**. Kuivõrd hoolimine on õppimise alus, siis on oluline seda hoida.
- Koolil on tähelepanuväärselt **palju tegevusi õppimistahte ja kultuurihuvi edendamiseks**.

Arenguvõimalused ja soovitused

- **Väärtustealane kommunikatsioon** aitab kõigil osapooltel üksteist paremini mõista. Seda tehakse ja seda soovitame jätkata. Üldises väga heas seisus tasub eelkõige **panustada töösse nende kogukonna liikmetega, kelle väärtuspilt kooli sõnastatud väärtustega ei kattu**.

3.5 Kooli juhtimine on koostöine, arengule suunatud ning kogukonnaga arvestav

Suunised

1. Kooli juhtkond on kujundanud avatud dialoogi kõikide osapooltega (töötajad, õppijad, vanemad, hoolekogu, kooli pidaja) ning on orienteeritud pidevale arengule.
2. Kooli juhtimine on kaasav, motiveerides vanemate ja teiste kogukonna liikmete panustamist ning toetades kooli meeskonnas üksteiselt õppimist ja eneseteostust. Õppijate ja õpetajate kaasamine otsustusprotsessidesse on süsteemne ja tähenduslik.
3. Kooli juhtkonna ja koolipidaja vahel toimub vastastikusel lugupidamisel põhinev avatud koostöö kooli arenguvajaduste määratlemisel ja arengueesmärkide seadmisel.
4. Kooli juhtkond on määratlenud ja eesmärgistanud ühistegevused ja koostöökohad kogukonna liikmete, teiste partnerite ja kooliväliste võrgustikega, sidudes need kooli arengukava eesmärkide ning kooli õppekava rakendamisega.

Analüüs

Hindamismeeskonna hinnangu kohaselt on koolielu korraldus ja planeeritud arengud vastavuses arengukavaga ja toetavad kooli tegutsemispõhimõtet, et **kool on ühtne pere**. Tallinna Prantsuse Lütseumi eneseanalüüs (lk 34) rõhutab, et **püüeldakse konsensuse ja kompromissi suunas** ning pigem välditakse enamushääletusi. Selline arutelu ja kaasamispõhimõte näitab kooli ja kogukonna väga head tööd ja samas nõudlikkust iseenda suhtes. Hindamiskülastusel toimunud vestlustel sai hindamismeeskond kinnitust, et juhtimine on kaasav ja koostöine ning arvestatakse osapoolte vajadustega. Õpetajad ja kooli personal peab oluliseks vabatahtlikkust ning on valmis võtma vastutust protsessides osalemise eest. Jäi kõlama põhimõte, et “peab” stiilis tegevused ei motiveeri ega ole tähenduslikud. Vestlusest õpilastega võib järeldada, et õpilaste arvamusega arvestakse ja õpilasesindust kaasatakse. Positiivne on see, et juhtkond on igapäevaselt kontaktis õpilastega, olles ise aineõpetajad. Teisalt suurendab see juhtkonna igapäevast töökoormust. Samuti tasub äramärkimist, et hoolekogu esindajad osalevad vajadusel õppenõukogu koosolekutel (eneseanalüüs lk 36) ja on kaasatud õpikeskonna arendamisesse, mis tagab olukorra, kus koostöökohad koolikogukonnaga on määratletud. Heaks näiteks on hoolekogu panus võimla ehituse projektiga tegelemisel. Lisaks on fookusintervjuude käigus uuritud, millised oleksid valdkonnad, kus kaasamine oleks tähenduslik ja oluline ning seda on võetud arvesse eneseanalüüsis sisalduvate kooli ühistegevuste ja eesmärkide seadmisel.

Juhtimine on suunatud pidevale arengule. Kooli pidaja kinnituse kohaselt **ollakse rahul juhtkonna valitud strateegiaga, toetatakse koolijuhi autonoomsust ning usaldatakse juhtkonna tehtud otsuseid**. Vestlusel kooli pidaja esindajatega sai hindamismeeskond kinnitust, et kooli juhtimisega ja valitud arenguperspektiividega ollakse kursis ja rahul. Pidaja kirjeldas avatud suhtlust, mõistmist ja aktsepteerimist juhtkonna poolt valitud juhtimisstrateegiale sh mitte tormakate muutuste tegemine ja oma väärtustele kindlaks jäämine.

Hindamiskomisjon soovib **kaardistada juhtkonna tegevused ning analüüsida, kuivõrd on jaksu kõigi ülesannetega toime tulla**, ega ei võeta endale liiga suuri kohustusi. Tasub kaaluda, kas tuleks ja oleks võimalik juhtkonda suurendada või moodustada juhte toetav tuumikgrupp, mis võimaldab rohkemat suhtlust osapoolte vahel (töötajate arenguvestlused, mured vanematega, parem analüütiline töö, õpilaste ja vanemate kaasamine, õppekava ja kodukorra arendamine). Alternatiivina

tasub kaaluda, kas mõned olulised asjad (kultuuritest, arenguveestlused, analüütiline töö) on võimalik delegeerida.

Järeldused

Tugevused ja soovitused

- Juhtkonnal on **selge visioon** mille poole liigutakse sihikindalt. Hindamismeeskonna hinnangul tasub **jätkata eneseanalüüsis praktiseeritud fookusintervjuudega**, toetamaks kooli arengu- ja sisehindamisprotsessi.
- Juhtimiskultuur on oma olemuselt **kaasav ja tasakaalukas**.
- Kooli pidaja ja kool juhtkonna vahel on **usalduslik koostöösuhe**.
- Kooliperel ja vanematel on **valmisolek ja soov panustada juhtimisse** ja seda tehakse eesmärgipäraselt.

Arenguvõimalused ja soovitused

- Kooli juhtkonna ülekoormuse vältimiseks soovitab hindamismeeskond viia läbi **juhtimistegevuste inventuur**, miks, mida, kuidas ja kes teeb. Tasub kaaluda, kas tuleks ja oleks võimalik juhtkonda suurendada või moodustada juhte toetav tuumikgrupp.
- Uurida töötajate rahulolu koolikeskkonnaga ja toimuvate protsessidega, kasutada selleks **riiklikult loodud võimalusi**.
- **Uuendada regulaarselt** kooli veebilehel olevaid dokumente nt. meelespead, töötajate koosseis (aastast 2023).

3.6 Koolis on tagatud õppijate, õpetajate ja teiste kooli töötajate vaimne, sotsiaalne ning füüsiline heaolu

Suunised

1. Koolis toetatakse süsteemselt õpetajate, õppijate ja teiste kooli töötajate vaimset tervist. Õppijate ja kooli töötajate sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendamine on osa igapäevasest õppimise ja õpetamise protsessist. Toetamise rakendumist seiratakse, vajadusel on seire tulemusel sisse viidud organisatsioonis tõenduspõhised muutused.
2. Koolis on loodud koolikultuur, kus omavaheline eri tasandite suhtlus (juhtkond, õpetajad, õppija, tugipersonal) on austav, avatud ja üksteist arvestav. Tagatud on psühholoogiline turvalisus ja võrdne kohtlemine ning välistatud on näiteks kiusamine, tõrjumine, ahistamine või liigne domineerimine. Eksimist ja sellest õppimist peetakse loomulikuks nii isiku tasandil kui ka organisatsiooni arengu loomuliku osana.
3. Koolis on kujundatud õhkkond, kus austatakse erinevusi, julgustatakse koostööd ning kus õpilased tunnevad end aktsepteerituna ja toetatuna. Koolis tegeletakse igakülgselt ja tõhusa kiusuennetusega, kus võimalikeks osapoolteks loetakse nii õpilasi, õpetajaid kui teisi kooli töötajaid.
4. Koolis tegeletakse sihipäraselt ja läbimõeldult vanemate ja kooli töötajate omavaheliste koostöiste suhete hoidmise ja arendamisega.
5. Koolis toetatakse ja seiratakse kõigi õppijate ja kooli töötajate füüsilist heaolu ja arengut, kujundades turvalise ja liikumisharjumusi soodustava keskkonna, luues võimalused tasakaalustatud ja tervislikuks toitumiseks ning töö- (sh õppe-) ja puhkeaja tasakaalustamiseks.

Analüüs

Eneseanalüüsi alusel (lk 43) on koolis **ühistel väärtustel põhinev koolikultuur**, mis lähtub kooli missioonist ja mida toetavad head suhted, ühisüritused, sportimine ning lugupidamine erinevate inimeste ja kultuuride vastu. Koolikultuuri toetab kokkulepitud raamistik. Näiteks hea õpilase, hea õpetaja ja hea vanema meelespea. Hindamismeeskond teeb ettepaneku meelespead uuendada. Näiteks vanema meelespeas “Lapse haigestumisest teavitab vanem klassijuhatajat või direktsiooni”. Tasuks kaaluda muudatust, et vanem teavitab klassijuhatajat, et oleks selgem ja see ei koormaks juhtkonna tööd.

Tunnustamist on väärt, et koolis rakendatakse mitmeid viise, kuidas **toetada õpilaste ja töötajate vaimset tervist** (eneseanalüüs lk 43). Näiteks on koolis reeglid **kiusu ennetuseks**. Kodukorras on kokkulepe, et lütseumlane märkab kiusamist ja astub kiusatava kaitseks välja. Riiklike rahuloluküsitluste ja fookusgrupi intervjuudest selgus, et koolis esineb mõningal määral kiusamist, kuid lapsevanemate ja õpilaste arvates on vaimne õhkkond hea ja julgustatakse koostööd ning kiusamist pigem ei esine (eneseanalüüs lk 49). Kool on **liitunud vaikuseminutite programmiga**, mis aitab õppijatel tulla toime vaimse pingega ja stressiga ning toetab emotsionaalsete oskuste arendamist (eneseanalüüs lk 48).

Vaimse tervise toetamise aluseks on **head suhted ja kollektiivi toetus** (eneseanalüüs lk 46). Suhete hoidmisele aitavad kaasa ühisüritused, kultuureisid ja koolitused (eneseanalüüs lk 44). Õpetajad tunnevad **vajadust arendada oma teadmisi ja oskusi seoses õpilaste ning iseenda vaimse tervise hoidmisel** (eneseanalüüs lk 48). Õpetajate rahuloluküsimustikust (eneseanalüüs lk 45) selgub, **et klassides on liiga palju õpilasi**, mis nõuab õpetajatelt lisapingutusi ja lisa-aega. Haridussilma andmetel oli kooli 1. ja 2. kooliastme klassikomplekti täituvus aastatel 2021 kuni 2023 keskmiselt 31,5. Uuel õppeaastal on vähenemas alates 1. klassist põhikoolis õppivate õpilaste arv, mis muutub maksimaalselt 24-le õpilasele. Hindamismeeskonna vestlusel õpetajatega ja õppealajuhatajaga oldi ühist meelt, et vastav muudatus on vajalik ja hea. Eneseanalüüsis (lk 44) on kirjeldatud, et kooli iseloomustab **vähene kaadrivoolavus**, kuid viimastel aastatel on koolist lahkunud mitu noort õpetajat. Kindlasti tasub uurida, mis põhjustel on need õpetajad lahkunud.

Õpilased selgitasid vestlusel, et nende **suhted on kaasõpilaste ja õpetajatega koostöised ning head** ja alati on toeks oma õpilasi tundev klassijuhataja. Tugispetsialistid ja õpilased tõid välja, et õpilaste vaimset pinget tekitavateks teguriteks on **kodutööde maht, kontrolltööde kuhjumine lühikesele ajavahemikule ja hinnete tähtsustamine**. Samas märkisid vanemad, et viimastel aastatel on kodutööde maht vähenenud.

Vestlusel õpetajate ja tugispetsialistidega räägiti, et kõik tugispetsialisti teenust vajavad õppijad toetust ei saa, kuna **tugispetsialistid on koormatud**. Rahuloluküsitluste alusel on õpetajad valdavalt rahul tööks vajaliku info liikumisega koolis (eneseanalüüs lk 45). Õpetajate fookusgrupi intervjuudest ilmnes (eneseanalüüs lk 45), et osal õpetajatest on tunne, et peamine **info on koondunud suurde majja**. Eeltoodud väidet kinnitasid ka vestlused.

Kool tegeleb sihipäraselt **vanemate ja kooli omavahelise koostöö** arendamisega. Vanemad selgitasid vestlusel, et nad on igati kaasatud kooliellu. Näiteks arengu- ja õppekava koostamistesse, ühisüritustesse (nt kooli sünnipäev, teatrikülastused). Vanemad tunnetavad kooli vaimsust ja meelsust ning ühist kogukonnatunnet. Veel lisasid vanemad, et koostöö võimalusi ja kaasamist pakutakse kooli poolt rohkem kui nad panustada suudavad. Vanemad annavad tagasisidet küsitluste ja arenguvestluste kaudu.

Õpetajatel ja õpilastel on koolis **võimalus füüsiliseks tegevuseks**. Näiteks osalemine tantsuansamblis Leesikad, jõusaali kasutus, toimuvad liikumispausid tundides, osad tunnid teises õppehoones (eneseanalüüs lk 50). Eneseanalüüsi alusel (lk 51) on koolis **liikumisvõimalused kesised**, kuigi pärast spordihoone valmimist on tingimused paranenud. Samas on kooli välialal, klassiruumides ja koridorides ruumipuudus ning nii õpilastele kui ka õpetajatele puuduvad majas puhkekohad. Hindamiskomisjon teeb ettepanku kaaluda liikumisvõimaluste parandamiseks võimalust rajada koolimajade ja spordihoone vahele liikumisrajad ja/või kasutada liikuma kutsuva koolihoovi projekti elemente.

Koolis seiratakse vaimset, sotsiaalset ja füüsilist heaolu riiklike rahuloluküsitluste ja fookusgrupi intervjuude kaudu. Riiklikes rahuloluküsitlustes osales aastal 2021 44% ja 2024 25,8% õpetajatest (eneseanalüüs lk 45), mis vähendab võimalust teha tulemustest olulisi järeldusi. Samas on kooli kuluks ainult küsitlusele vastamise aeg ja piisava valimi puhul saadakse sisendiparendusteks. Riiklike rahuloluküsitluste tulemuste arvestamiseks teeme **ettepaneku julgustada õpetajaid ja õpilasi küsitlustes osalema või vajadusel korraldama koolisisesed rahuloluküsitlused**, mis võimaldavad kõikide huvigruppide vastuseid segmenteerida.

Järeldused

Tugevused ja soovitused

- Koolis on **ühistel väärtustel põhinev koolikultuur**, mida iseloomustavad õppimistahe, head suhted, ühine huvitegevus ja sportimine. Olulisel kohal on erinevate osapoolte kaasamine kooli arendusprotsessidesse, nt õppekava koostamisse.
- Koolikultuuri toetab **kokkulepitud raamistik**. Näiteks hea õpilase, hea õpetaja ja hea vanema meespea.
- Sotsiaalset **heaolu toetavad üritused**. Näiteks tänuvastuvõtt, ühiselt lipuheiskamisega Toompeal ja hommikueinega koolis, kultuurireisid.
- Sotsiaal- emotsionaalsete oskuste arendamiseks on koolis rakendatud **Vaikuseminutite programm**.

Arenguvõimalused ja soovitused

- Koolitöötajate ja õpilaste **sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendusvajaduse selgitamiseks** rakendada arenguvestluste süsteemis refleksioonimudeleid, milles analüüsitakse ka tundeid, emotsioone (nt Gibbsi refleksioonimudel) ja oskust hoida ja toetada vaimset tervist, võimalusel rakendada kosisiooni.
- Riiklike **rahuloluküsitluste tulemuste arvestamiseks** julgustada õpetajaid ja õpilasi küsitlustes osalema või korraldama koolisisesed rahuloluküsitlused.
- **Kommunikatsiooni parandamiseks** erinevate majade töötajate ja juhtkonna vahel soovitage ühe võimalusena planeerida regulaarsed **infominutid**.
- **Liikumis- ja puhkevõimaluste parandamiseks** soovitage kaaluda võimalust rajada koolihoonete vahel liikumistrada ja/või kasutada projekti Liikuma kutsuva koolihoovi elemente ning jätkata vaiksete alade ja õpetajate töökohtade planeerimisega.

3.7 Koolis on väärtustatud ja tagatud õpetajate ning teiste kooli töötajate professionaalne areng.

Suunised

1. Koolis on loodud kooli eesmärkide ja õppekava rakendamist toetavad professionaalse arengu võimalused õpetajatele ja teistele koolitöötajatele. Professionaalse arengu fookuses on õppija tervikliku arengu toetamine ning tema individuaalsuse arvestamine.
2. Koolis rakendatakse õpetajate ja teiste koolitöötajate professionaalseks õppimiseks erinevaid koosõppimise viise ning väärtustatakse teaduspõhiste õpetamisviiside rakendamist. Erinevate professionaalse arengu võimaluste mõju analüüsitakse ning viiakse vajadusel sisse tõenduspõhised muudatused.
3. Õpetajad ja teised koolitöötajad saavad oma tegevuse kohta arengut toetavat ja motiveerivat tagasisidet nii üksteiselt, kooli juhtkonnalt kui ka teistelt osapooltelt. Eri osapoolte (sh õppijate ja vanemate) tagasiside õpetajate tegevusele suunab nende professionaalset arengut ja õppimist.
4. Koolis on välja töötatud ja rakendatakse õpetaja karjäärimudelit, mis arvestab õpetajate arengueesmärkidega ja kooliarenduse vajadustega ning motiveerib õpetajat oma tööd pidevalt parendama.

Analüüs

Koolis on **väärtustatud iga õppija areng**. Koolitöötajate professionaalne areng põhineb töötajate enastjuhtivusel ja soovil. Vestluses õpetajatega selgus, et õpetajad teadvustavad, et nad **vastutavad oma arengu eest**. Juhtkonna poolt märgatud **arenguvajadustele juhitakse tähelepanu** ja **pakutakse toetust** (eneseanalüüs lk 56).

Juhtkond ja töötajad töid kooli läbiviidud fookusintervjuus välja mitmeid koolitusi (nt õpioskuste arendamise kohta), mille järgi on neil vajadus (eneseanalüüs lk 55). **Õpetajate poolt püstitatud temaatika kasutamine on hea praktika**, see aitab tõsta huvi ja vähendab muret, et mõningatel koolitustel ei osaleta ajapuuduse tõttu.

Meeskonnal on eelarve piires võimalus **osaleda erialakoolitustel**, kuid puudust tuntakse digivahenditest, mis võimaldaksid õppeprotsessi mitmekesistada ja kaasaegsel moel õppida. Vestluses II kooliastme õpilastega leidis samuti kinnitust **vajadus kaasaegse tehnoloogia** ja laiapõhjaliste digipädevuste järele. Õpetajate küsitluste tulemustest järeldub **vajadus eripedagoogiliste teadmiste järele** (eneseanalüüs lk 12) ning seda kinnitas vestlus tugipersonaliga, kes tõi välja eripedagoogiliste teadmiste ja tugipersonali suurendamise vajaduse. Samuti on vajadus **lõimitud aine- ja keeleõppe metoodikate järele**, mis võimaldaks toetada muu kodukeelega laste arengut.

Õpetajate koosõppimine toimub valdavalt ainesektsioonide siseselt ja tunde lõimides. Koolil on oma õpikud, kus sisalduv lõiming seda toetab. Lisaks toimuvad regulaarselt haridustehnoloogide pakutavad sisekoolitused. Hindamismeeskond tõdes koolikülasterusel, et koolis **on piisavalt motiveeritud õpetajaid**, kes on valmis oma mitmekülgeid sh rahvusvahelisi kogemusi kaasklassidega jagama.

Eneseanalüüsis (lk 57) viidatud kahtluse korral, et mõningate õpetajate enesearengu eesmärgid ei kajastu igapävases töös, nõustub hindamismeeskond välja toodud eesmärgiga **rakendada õpetaja karjäärimudelit** sh **siduda õpetajate eneseareng õpetaja kutsestandardiga**, mis võimaldab õpetajal tagada iseenda tööheaolu ja professionaalsus. Lisaks on oluline **koguda tõenduspõhiseid andmeid** õpetajate enesearengu kohta. Samuti toetab töötajate arengut eneseanalüüsis kajastuv eesmärk (lk 57) korraldada vabatahtlikke küsitlusi õpetajatele, milles uurida enesearengu ja

kasutatavate uute metoodikate kohta ning võrrelda tulemusi õpilastelt kogutud andmetega. Selle eesmärgi täitmisega on võimalik saada audentset infot õpitu kasutamise kohta.

Süsteemset tagasiside andmist koolis ei rakendata ja **töötajate arenguvestluste süsteem** on puudulik (eneseanalüüs lk 56) kuid samas töötajatele on tagatud **võimalus arenguperspektiive juhtkonnaga arutada** (avatud uste poliitika). Vestluses õpetajatega ei toodud konkreetset välja arenguvestluste vajadust, kuid enesearengu toetamise vajadust tõdeti. Hindamismeeskond toetab, et **arenguvestluste läbiviimine** võimaldaks mõista nii töötajate kui juhtkonna motivatsiooni ning annaks aluse heale koostööle, toetab eneseanalüüsi ja arengueesmärkide rakendamist.

Situatsioonis, kus töötajate osalemine riiklikes tagasisideküsitlustes on olnud madal (lk 37) ja eneseanalüüsis on viiteid mõnede õpetajate muredega (nt lk 36 kirjalike tööde tagastamine) ning koolitusvajadus erinev, on **personaalne suhtlemine** väga oluline.

Töötajate professionaalse arengu edendamises julgustab ja toetab juhtkond akadeemilise kraadi omandamist põhitöö kõrvalt ning tunnustab kraadi omandanud isikuid (eneseanalüüs lk 56). Lisaks on tore **tunnustamise traditsioon** käivitatud alates 2023. aastast, kui valivad õpilased õpetaja, keda vabariigi aastapäeval tunnustada. Õpetajatele oluline **kolleegipremia**, antakse välja iga aasta 5. oktoobril. Kooli poolt läbiviidud fookusintervjuudes toodi välja, et soovitakse rohkem selliseid tunnustusi, mis tunnustaksid **õpetaja igapäevast ja pikaegset tööd**.

Hindamismeeskonnaga vestluses õpetajatega toodi välja, et **juhtkonna liikmed tunnustavad** oma vahetuid alluvaid kuid tunnustamist võiks olla alati rohkem. Õpetajate ja õpilaste **tunnustamise korra arendamisele** on pööratud tähelepanu kooli arengukavas (lk 9).

Eneseanalüüsis (lk 44) on kirjeldatud, et kooli iseloomustab **vähene kaadrivoolavus**, kuid viimastel aastatel on koolist lahkunud mitu noort õpetajat. Vestlusel õpetajatega selgitati, et lahkumiste põhjused on erinevad ja neid analüüsitakse. Samuti kinnitati, et vaatamata sellele, et ametlikku mentori määramist alustavale õpetajale ei ole, **toetavad meeskonnaliikmed siiski uusi tuljaid**, aidates seeläbi kaasa nende professionaalsele arengule.

Tugevused ja soovitused

- Kooli töötajatele korraldatakse **erinevaid kogu-maja-koolitusi**. Hindamismeeskond soovib rakendada **eneseanalüüside koostamist** ning sellest lähtudes saab teha soovitusi töötaja professionaalse arengu toetamiseks ja sisekoolituste planeerimiseks.
- **Õpetajatele valikuvõimaluse andmine**, millist külge oma igapäevatöös arendada.
- Planeeritud on **õpetajate karjäärimudeli** rakendamine. Soovitame kasutada **refleksioonimudelit** laiemalt, mitte ainult kõrgemat kutset taotlejate puhul.
- Õpetajate **parimate praktikate** olemasolu kaardistamine ja selle jagamine koolikeskkonnas (kolleegilt- kolleegile).
- Kool on põhjalikult ette võtnud **tunnustamise korra arendamise**, sellega tasub jätkata, sh arvestades fookusintervjuudes saadud sisendit.

Arenguvõimalused ja soovitused

- Analüüsida töötajate professionaalse arengu soovi, võimalusi ja nende mõju. Luua töötajate professionaalse arengu toetamiseks **arengu- või koostöövestluste süsteem**, mis seob töötaja arenguvajaduse (enese) hindamise, sh kompetentsimudeli, koolitusvajaduse analüüsi ja töö tulemuste tagasisidestamise.

- Vabade ametikohtade täitmiseks, soovitame kasutada kooli pidaja poolt loodud **võimalusi kvalifitseeritud personali värbamiseks**.
- Hindmismeeskond soovitab hankida **digitaalseid töövahendeid**, mis võimaldaks õppeprotsessi mitmekesistada ning toetaksid õpetajate ja õpilaste digipädevuse arengut, nt mobiilne sülearvutite või tahvelarvutite kapp.

4. Täiendavad soovitused (sh teistele osapooltele)

Hindamismeeskond teeb kooli pidajale mitmed ettepanekud. Mõõname seejuures, et need on enamasti ka ettepanekud, kus kool saab ise samuti lahendusi otsida ja tegevusi ette võtta. Küll aga on ikkagi tegemist muredega, mis vajavad täiendavat ressursi ja ei leia koolitasandil head lahendust:

- Kooli üks suurem mure on **uute kolleegide leidmine**. Hindamismeeskond tunnustab koolipidajat, et värbamine on eraldi prioriteedina tõstetud.
- **Tasub vaadata üle ressursid juhtimisele ning tugisüsteemile**. Hindamismeeskond näeb, et töötajad teevad väga palju ja väga head tööd, aga nii õpilased kui koolitöötajad vajavad tuge veelgi rohkem.
- Suund **klassides olevate õpilaste arvu vähendamisele on igati õige**. Pidaja jaoks on seejuures küll keeruline, kuidas säilitada klassi puudutav rahastus. Kool ei pruugi enda ressurssidega siin toime tulla.
- Kooli **füüsilises keskkonnas on puudu liikumisvõimalusi ning teisalt vaikseid kohti**, kus õpilane või töötaja saab olla üksi.
- Samuti on **vajalik uuendada IT-vara**. Eneseanalüüsis ja vestlustel selgus, et õpetajad tunnevad puudust võimalusest kasutada tundides rohkem digivahendeid, arvutiklassid on väga hõivatud.
- Koolipidaja kasutab lahendust, kus koolijuhi otsesel ülemusel on väga palju alluvaid ning koolijuht suhtleb pigem nelja kuraatoriga. Selliselt korraldatud **koolipidaja võib jätta koolijuhi üksi** nii rõõmudes kui mures. (NB! Koolijuht ei teinud sellist kriitikat, tegemist on hindamismeeskonna kõrvalpilguga.)

5. Soovituste kokkuvõte

Hindamismeeskond näeb, et Tallinna Prantsuse Lütseum on väga hea kool ning toob välja järgnevad kooli tugevused.

- Tallinna Prantsuse Lütseum on **väga selge eripäraga kool**, kooli väärtustatud õppimistahe, hoolivus ning kultuurihuvi on selgelt näha rakenduslikul tasemel.
- Õppekava rahulikus tempos ja **läbimõeldud arendamine ja rakendamine** annab kõigile osapooltele töörahu. Koolil tasub jätkata senise **hea kaasamispraktikaga**.
- Tallinna Prantsuse Lütseumi **tugimeeskond toimib väga hästi**. Kasvava töömahu tõttu tuleks kaaluda võimalust suurendada tugimeeskonda või suurendada olemasolevate töötajate kaasatust.
- Koolis rakendatakse erinevaid **meetmeid õpilase individuaalse arengu toetamiseks**, sh toimuvad regulaarsed arenguveestlused.
- Kool **väärtustab andekate ja motiveeritud õpilaste toetamist**. Eneseanalüüsist lähtudes kasutatakse koolis erinevaid viise, kuidas andekaid õpilasi toetada, näiteks pedagoogika kursuse õpilased on mentoriks põhikooliõpilastele.
- Koolis on süsteemselt **läbimõeldud hindamise põhimõtted**. Õpilaste eelteadmiste ja oskuste taseme määramiseks kasutatakse **diagnostilist hindamist**, mis toetab õppijat ja õpetajat eesmärkide seadmisel.
- Ainekavades on **kirjeldatud üldpädevuste arendamine ja lõimingud**.
- Õppijad **analüüsivad regulaarselt oma käitumist ja hoolsust**.
- Koolipere on sõnastanud **selged väärtused, neid teatakse ja nende järgi elatakse**.
- **Õpilastest hoolitakse**. Kuivõrd hoolimine on õppimise alus, siis on oluline seda hoida.
- Koolil on tähelepanuväärselt **palju tegevusi õppimistahte ja kultuurihuvi edendamiseks**.
- Juhtkonnal on **selge visioon** mille poole liigutakse sihikindalt. Hindamismeeskonna hinnangul tasub **jätkata eneseanalüüsis praktiseeritud fookusintervjuudega**, toetamaks kooli arengu- ja sisehindamisprotsessi.
- Juhtimiskultuur on oma olemuselt **kaasav ja tasakaalukas**.
- Kooli pidaja ja kool juhtkonna vahel on **usalduslik koostöösuhe**.
- Koolis on **ühistel väärtustel põhinev koolikultuur**, mida iseloomustavad õppimistahe, head suhted, ühine huvitegevus ja sportimine. Olulisel kohal on erinevate osapoolte kaasamine kooli arendusprotsessidesse, nt õppekava koostamisse.
- Koolikultuuri toetab **kokkulepitud raamistik**. Näiteks hea õpilase, hea õpetaja ja hea vanema meespea.
- Sotsiaalset **heaolu toetavad üritused**. Näiteks tänuvastuvõtt, ühiselt lipuheiskamisega Toompeal ja hommikueinega koolis, kultuurireisid.
- Sotsiaal- emotsionaalsete oskuste arendamiseks on koolis rakendatud **Vaikuseminutite programm**.
- Kooli töötajatele korraldatakse **erinevaid kogu-maja-koolitusi**. Hindamismeeskond soovib rakendada **eneseanalüüside koostamist** ning sellest lähtudes saab teha soovitusi töötaja professionaalse arengu toetamiseks ja sisekoolituste planeerimiseks.
- **Õpetajatele valikuvõimaluse andmine**, millist külge oma igapäevatöös arendada.
- Planeeritud on **õpetajate karjäärimudeli** rakendamine. Soovitame kasutada **refleksioonimudelit** laiemalt, mitte ainult kõrgemat kutset taotlejate puhul.
- Õpetajate **parimate praktikate** olemasolu kaardistamine ja selle jagamine koolikeskkonnas (kolleegilt- kolleegile).

- Kool on põhjalikult ette võtnud **tunnustamise korra arendamise**, sellega tasub jätkata, sh arvestades fookusintervjuudes saadud sisendit.

Hindamismeeskonnal toob välja järgmised arenguvõimalused ja soovitused.

- Kool on viimastel aastatel õpilaste koormust läbi õppeainete lõimingu vähendanud, kuid **õpilaste koormus on siiski suur**. Just selles kohas võib olla õpilaste õppekavaarendusse kaasamise tulu kõige suurem, sest nad oskavad kirjeldada enda vajadusi ja ei ole põhjust kahelda õppimistahtes.
- **Tasub otsida võimalusi koostööajaks**. Hindamismeeskond soovitab alustada vähehaaval, et leida üles tarvilik ja piisav muutus õppekorralduses.
- **Osad ainevaldkonnakavad on uuendamata**. Soovitame jätkata ainevaldkonnakavade arendusega, vajadusel seades konkreetseid tähtaegu ja kaasates ülikoolide spetsialiste.
- Kooli õpilased sooritavad neljal korral õppeaastas 6-minutilise kultuuritesti ning õppematerjal on lisatud kooli veebilehele (kultuuritest). Hindamismeeskond soovitab **diferentseerida õppematerjali vastavalt kooliastmele**.
- LAK-õppe rakendamine vajab tõhustamist. **LAK-õppe juurutamisel** soovitame tutvuda teiste koolide hea praktikaga sh LAK-õppe korraldamisega nt. Tallinna Ühisgümnaasiumis, Tallinna Mustjõe Gümnaasiumis, Tallinna Mahtra Põhikoolis, Vabaduse Koolis.
- Hindamise kommunikatsiooni parendamiseks ja hindamise sisu üheseks mõistmiseks soovitame **õpitulemusi ja hindamismeetodeid siduvad hindamiskriteeriumid** sätestada trimestri või kursuse tunnikirjelduses või ainekavas.
- **Valdkonnapädevused ja nende hindamise** soovitame esitada valdkonnakavades või lõimingutena.
- Soovitame jätkata planeeritud **parendustega hindamispõhimõtete rakendamisel**, nt õpetajatele hindamiskoolitused: hindamise optimeerimine, õppija arengut toetav hindamine.
- **Väärtustealne kommunikatsioon** aitab kõigil osapooltel üksteist paremini mõista. Seda tehakse ja seda soovitame jätkata. Üldises väga heas seisus tasub eelkõige **panustada töösse nende kogukonna liikmetega, kelle väärtuspilt kooli sõnastatud väärtustega ei kattu**.
- Kooli juhtkonna ülekoormuse vältimiseks soovitab hindamismeeskond viia läbi **juhtimistegevuste inventuur**, miks, mida, kuidas ja kes teeb. Tasub kaaluda, kas tuleks ja oleks võimalik juhtkonda suurendada või moodustada juhte toetav tuumikgrupp.
- Uurida töötajate rahulolu koolikeskkonnaga ja toimuvate protsessidega, kasutada selleks **riiklikult loodud võimalusi**.
- **Uuendada regulaarselt** kooli veebilehel olevaid dokumente nt. meespead, töötajate koosseis (aastast 2023).
- Koolitöötajate ja õpilaste **sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendusvajaduse selgitamiseks** rakendada arenguvestluste süsteemis refleksioonimudeleid, milles analüüsitakse ka tundeid, emotsioone (nt Gibbsi refleksioonimudel) ja oskust hoida ja toetada vaimset tervist, võimalusel rakendada kovisiooni.
- Riiklike **rahuloluküsitluste tulemuste arvestamiseks** julgustada õpetajaid ja õpilasi küsitlustes osalema või korraldama koolisisesed rahuloluküsitlused.
- **Kommunikatsiooni parandamiseks** erinevate majade töötajate ja juhtkonna vahel soovitame ühe võimalusena planeerida regulaarsed **infominutid**.

- **Liikumis- ja puhkevõimaluste parandamiseks** soovitame kaaluda võimalust rajada koolihoonete vahel liikumistrada ja/või kasutada projekti Liikuma kutsuva koolihoovi elemente ning jätkata vaiksete alade ja õpetajate töökohtade planeerimisega.
- Analüüsida töötajate professionaalse arengu soovi, võimalusi ja nende mõju. Luua töötajate professionaalse arengu toetamiseks **arengu- või koostöövestluste süsteem**, mis seob töötaja arenguvajaduse (enese) hindamise, sh kompetentsimudeli, koolitusvajaduse analüüsi ja töö tulemuste tagasisidestamise.
- Vabade ametikohtade täitmiseks, soovitame kasutada kooli pidaja poolt loodud **võimalusi kvalifitseeritud personali värbamiseks**.
- Hindmismeeskond soovitab hankida **digitaalseid töövahendeid**, mis võimaldaks õppeprotsessi mitmekesistada ning toetaksid õpetajate ja õpilaste digipädevuse arengut, nt mobiilne sülearvutite või tahvelarvutite kapp.